

**Gülşen-i Râz, Şeyh Mahmud-ı Şebüsteri, Doç.
Dr. Turgut Karabey, Fenomen Yayınları,
Erzurum, 2007, s.312**

Bülent ŞİĞVA *

Gülşen-i Râz adlı eser Önsöz, Üç Bölüm, Kaynaklar, Dizin ve Lugatçeden meydana gelmiştir. Ayrıca eserin sonunda çalışılan metnin eski harfli orijinal şekli yer almaktadır.

Eserin önsöz kısmında Gülşen-i Râz mesnevisinin edebiyatımızdaki yeri ve önemi ifade edildikten sonra çalışmayı oluştururken izlenen yol ve yöntemler izah edilmiştir. Gülşen-i Râz mesnevisi, tasavvuftan bahseden, tasavvuftaki edebî terimleri açıklayan bir eser olması bakımından önemlidir. Abdülbaki Gölpınarlı bu gerçeği şu kısa ifadesiyle özetlemektedir: “Tasavvuftaki edebî terimleri çok güzel açıklayan eserlerden biri de Gülşen-i Râz mesnevisidir.”¹

Eserin ilk bölümünde Gülşen-i Râz mesnevisinin müellifi Şeyh Mahmud-ı Şebüsteri'nin hayatı, edebî şahsiyeti ve eserleri hakkında bilgi verildikten sonra Gülşen-i Râz'ın Cumhuriyetin ilk yıllarında aynı aruz vezniyle mesnevi şeklinde Türkçe manzum tercümesini yapan Ahmet Avni Konuk'un hayatı, edebî şahsiyeti ve eserleri gözler önüne serilmiştir. Sayın Karabey'in yapmış olduğu çalışma Ahmet Avni Konuk'un manzum tercümesine dayanmaktadır. Ahmet Avni Konuk'un tercüme eserinin rik'a yazısı ile 34 varaktan meydana geldiği ve tek yazma nüsha halinde İstanbul Belediyesi Atatürk Kitaplığı Osman Ergin Yazmaları arasında 224 numarada kayıtlı olduğu ifade edilmiştir.

Eserin ikinci bölümünde Gülşen-i Râz mesnevisinin özellikleri ve edebiyatımızdaki tesirleri üzerinde durulmuştur. Bu bölümde Şeyh Mahmud-ı Şebüsteri'nin Gülşen-i Râz mesnevisini muhteva yönünden nasıl oluşturduğu ifade edilerek bu eser

* Arş.Gör., Erzurum Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi,
bulent_25_24@hotmail.com

¹ Abdülbaki Gölpınarlı, Tasavvuf, Milenyum Yayınları, 3. baskı, İstanbul, 2004, s. 234-235

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/2 Spring 2008*

üzerinde yapılan tercüme ve şerh çalışmaları hakkında bilgiler verilmiştir. Sayın Karabey Gülşen-i Râz mesnevisinin edebiyatımız için önemini şöyle ifade etmiştir: “Eser, devrin ilmi görüşlerini yansıtmaması, tasavvufî düşünceyi ana hatlarıyla anlatması ve klâsik edebiyatın mazmunları arasında önemli bir yer işgal eden tasavvufî istilahları izah etmesi bakımından en önde gelen kitaplardan biridir. Hatta, mutasavvıfların mecazlardan kastettikleri manaları anlama yönünden örneği bulunmayan bir kitaptır denilebilir. Yazıldığı tarihten itibaren geniş ve haklı bir şöhret kazanan Gülşen-i Râz, vahdet-i vücûd inancını izah eden ve mecazları tahlil eden kitaplara kaynak olmuştur. Kur’an-ı Kerim, Hadis-i Şerifler ve Mesnevi’den sonra her zaman başvurulan temel eserlerden biridir.”²

Üçüncü bölümde metnin transkripsiyonlu şekli verilmiş ve günümüz okuyucusunun eserden kolayca yararlanması ve metni daha iyi kavrayabilmesi için açıklamaları ilgili beytin altındaki dipnotta gösterme yoluna gidilmiştir. Ayrıca tek nüsha halinde bulunan bu eser üzerinde çalışılırken mütercimim gözünden kaçan yanlışlar düzeltilmiş, sonradan tamamlanmak üzere bırakılan boşluklar doldurulup, eksiklikler giderilmiştir. Bu yönüyle Sayın Karabey gerekli yerlerde metin tamiri de yapmıştır. Gülşen-i Râz mesnevisinin metni 1020 beyitten oluşmaktadır. Şeyh Mahmud-ı Şebüsteri’nin yazmış olduğu asıl Farsça metnin 1000 beyit olduğu ifade edilerek mütercim Ahmet Avni Konuk’un “Târih-i Tercüme-i Gülşen-i Râz” başlığıyla 20 beyit ilave ederek toplam beyit sayısının 1020’ye ulaştığı vurgulanmıştır.

Üçüncü bölümden sonra kaynakça, dizin ve lugatçe eklenmiştir. Dizin ve lugat eklenerek bir beyitte geçen kelime veya tasavvufî terimlerin hem anlamları hem de başka hangi beyitlerde tekrarlandığı bilgisi verilerek okuyucusunun o kelime veya terimin geçtiği diğer beyitlere de bakmasını kolaylaştırmıştır. Eserin sonunda Ahmet Avni Konuk’un manzum tercümesinin eski harfli şekli koyularak eseri, eski harfli metinle karşılaştırmak isteyen okuyuculara olanak sağlanmıştır.

² Gülşen-i Râz, Şeyh Mahmud-ı Şebüsteri, Doç. Dr. Turgut Karabey, Fenomen Yayınları, Erzurum, 2007, s. 53

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/2 Spring 2008*

Eser, hacim bakımından küçük fakat muhteva yönünden çok önemli bir olması bakımından takdire şayandır. Bu eseri edebiyat dünyasına kazandıran Sayın Karabey çok önemli bir hizmet yapmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/2 Spring 2008*